

Najvyšší súd

Slovenskej republiky

7MCdo 9/2011

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **I. P. spol. s r. o.**, so sídlom v L., proti povinnej **J. Z.** bývajúcej v L., **pre vymoženie 66,39 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 4 Er 118/2008, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok z 3. januára 2011 sp. zn. 4 Er 118/2008 , takto

r o z h o d o l:

Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky **z a m i e t a.**

Oprávnenému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Ružomberok uznesením z 3. januára 2011 č. k. 4 Er 118/2008, EX 732/08 – 22 námietky povinnej proti exekúcii doručenej súdnemu exekútorovi Mgr. Š. M., Exekútorský úrad L. dňa 15. 10. 2010 zamietol. Uviedol, že exekučné konanie v danej veci sa vedie na základe právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu Okresného súdu Ružomberok z 24. 11. 1997 č. k. Rob 4002/97, ktorým bola povinnej uložená povinnosť zaplatiť právnenému predchodcovi oprávneného 2 000 Sk (66, 39 €) a trovy konania 940 Sk (31,20 €). Na základe odvolania povinnej proti výroku o trovách konania, súd uznesením z 5. 6. 1998 rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Dňa 3. 4. 2008 bolo súdnemu exekútorovi udelené poverenie na vykonanie exekúcie (pre vymoženie pohľadávky oprávneného 2 000 Sk a trov exekúcie). Pokiaľ sa povinná vo svojich námietkach odvoláva na rozsudok Okresného súdu Ružomberok zo 7. 10. 2008 č. k. 5 C 195/2008 – 17, (v ktorom jej bola uložená povinnosť zaplatiť 1 056 Sk titulom neuhradených úrokov z omeškania zo sumy 2 000 Sk priznanej oprávnenému uvedeným

platobným rozkazom a trovy konania 2 070 Sk), poukázal na skutočnosť, že úroky boli samostatným predmetom konania, ktoré nesúvisí s prebiehajúcim exekučným konaním. Aj keď bol návrh v časti uplatnených úrokov z omeškania zo sumy 2 000 Sk od 6. 4. 2007 do zaplatenia zamietnutý z dôvodu premlčania tohto nároku (§ 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka), v čase začatia exekučného konania (7. 3. 2008) pohľadávka oprávneného (pre vymoženie 2 000 Sk) premlčaná nebola. Preto nie je daný dôvod pre vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a pre jej zastavenie (povinná sumu 2000 Sk neuhradila).

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal na podnet povinnej mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol uznesenie zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Ružomberok na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci v otázke premlčania práva priznaného exekučným titulom v súvislosti s nesprávnym vyznačením jeho právoplatnosti a vykonateľnosti a tým následne nesprávne posúdenie existencie dôvodu pre zastavenie exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku (po vyhlásení exekúcie za neprípustnú) vedúce k (nesprávnemu) zamietnutiu námietok povinnej. Uviedol, že povinná (odporkyňa) prevzala platobný rozkaz (exekučný titul) 30. decembra 1997, ktorým dňom jej začala plynúť 15-dňová lehota na zaplatenie sumy 2 000 Sk a trov konania 940 Sk resp. na podanie odporu. Tento vo veci samej nepodala, podala len odvolanie do rozhodnutia o trovách konania. Právny zástupca povinného (navrhovateľa) platobný rozkaz prevzal dňa 26. februára 1998 a súd pripočítaním 15-dňovej lehoty k tomuto dátumu vyznačil právoplatnosť a vykonateľnosť platobného rozkazu dňom 14. marca 1998. Tento postup považoval za nesprávny. Podanie odporu proti platobnému rozkazu neprislúcha navrhovateľovi, preto nebol dôvod, aby súd k dátumu ním prevzatého platobného rozkazu pripočítal pätnásťdňovú lehotu na podanie odporu a jeho právoplatnosť čo do istiny vyznačil až na deň 14. 3. 1998. Na tomto závere podľa jeho názoru nič nemení ani znenie § 174 ods. 4 O. s. p. (ak navrhovateľ vzal návrh späť po vydaní platobného rozkazu a v lehote podľa § 172 ods. 1, platobný rozkaz zruší a konanie zastaví súd, ktorý ho vydal). Z toho vyplýva, že v čase začatia exekučného konania (7. 3. 2008) bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu v dôsledku uplynutia desaťročnej premlčacej doby už premlčané. Premlčanie judikovaného práva je v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku dôvodom pre vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a pre zastavenie exekúcie. Rozhodnutie, ktorým súd námietky povinnej zamietol je preto nezákonné.

Oprávnený a povinná sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas (§ 243g ods. 1 O. s. p.) generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie nie je opodstatnené.

Podľa ustanovenia § 243e ods. 2 O. s. p. mimoriadne dovolanie možno podať len proti tomu výroku súdneho rozhodnutia , ktoré účastník konania namieta.

Podľa ods. 3 tohto ustanovenia generálny prokurátor Slovenskej republiky nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 242 ods. 2 O. s. p.).

V zmysle § 243f ods. 1 O. s. p. môže byť mimoriadne dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., b/ konanie je postihnuté inou vadou , ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný rozsahom mimoriadneho dovolania , ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takéto vady dovolateľ v mimoriadnom dovolaní nenamietal a nezistil ich ani dovolací súd.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa dovolateľa okresný súd nesprávne posúdil existenciu dôvodu pre zastavenie exekúcie (po jej vyhlásení za neprípustnú) v zmysle ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku spočívajúceho v premlčaní práva priznaného exekučným titulom, vychádzajúc z nesprávneho dátumu jeho právoplatnosti a vykonateľnosti.

Z obsahu spisu vyplýva, že súdny exekútor JUDr. M. F., Exekútorský úrad P., so sídlom v P., kancelária L. podal na Okresný súd Ružomberok dňa 20. 3. 2008 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - platobného rozkazu č. k. Ro 4002/97, vydaného Okresným súdom Ružomberok dňa 24. 11. 1997 . Platobný rozkaz bol doručený odporkyňi (povinnej) 30. 12. 1997 a zástupcovi navrhovateľa (právneho predchodcovi oprávneného S. a. s., so sídlom v B.) Mgr. J. L. 26. 2. 1997 . Proti jeho výroku o trovách konania podala odvolanie odporkyňa (povinná) a Okresný súd Ružomberok uznesením z 5. 6. 1998 č. k. 4 C 247/98 , právoplatným dňom 2. 7. 1998 rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Podľa doložky právoplatnosti a vykonateľnosti nadobudol platobný rozkaz (vo veci samej) právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 14. 3. 1998. Návrh na vykonanie exekúcie podal oprávnený (súdneho exekútora) dňa 7. 3. 2008. Okresný súd Ružomberok poverením z 3. 4. 2008 poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie pre vymoženie povinnosti zaplatiť 2 000 Sk uloženej platobným rozkazom . Povinná podala proti exekúcii námietky (adresované súdneho exekútora Mgr. Š. M., Exekútorský úrad v L.) a žiadala exekúciu zastaviť, ktoré okresný súd napadnutým uznesením zamietol.

Podľa § 172 ods. 1 O. s. p. súd môže aj bez výslovnej žiadosti navrhovateľa a bez vypočutia odporcu vydať platobný rozkaz, ak sa v návrhu uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy vyplývajúcej zo skutočností uvádzaných navrhovateľom. V platobnom rozkaze uloží odporcovi, aby do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatil navrhovateľovi uplatnenú pohľadávku a trovy konania alebo aby v tej istej lehote podal odpor na súde , ktorý platobný rozkaz vydal. Odpor proti platobnému rozkazu sa musí odôvodniť. Ustanovenie § 43 sa nepoužije.

Podľa § 173 ods. 1 O. s. p. platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené.

Podľa § 174 ods. 1 O. s. p. platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odpor s odôvodnením, má účinky právoplatného rozsudku.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1). Opravný prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie , o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal platobný rozkaz.

Podľa § 36 ods. 1 Exekučného poriadku exekučné konanie sa začína na návrh.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia exekučné konanie sa začína dňom , v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie. Exekútor však môže začať vykonávať exekúciu až udelením poverenia súdu na jej vykonanie (§ 44).

Podľa § 50 Exekučného poriadku povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. To isté platí, ak sa namieta, že oprávnený alebo povinný nie sú právnyimi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule. Námietky musia byť odôvodnené a na dodatočne uvedené dôvody sa neprihliadne. Ak po podaní námietok exekútor upustil od vykonania exekúcie (§ 46), o námietkach netreba rozhodnúť.

Podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak exekúciu súd vyhlási za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len O. z.) právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110) .Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 110 O. z. ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky , premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo, ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plyní premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

Podľa § 112 O. z. ak veriteľ v premlčanej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky namietal správnosť určenia dátumu právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu (platobného rozkazu doručeného zástupcovi oprávneného 26. 2. 1998 a povinnej 30. 12. 1997) . Podľa jeho právneho názoru rozhodujúcim dňom , z ktorého bolo treba pri jej výpočte vychádzať , bol deň doručenia platobného rozkazu povinnej (odporkyňi) a nie zástupcovi oprávneného (navrhovateľa), doručeného mu neskôr , ktorému podanie odporu neprislúcha (môže ho podať len odporca). Keďže návrh na vykonanie exekúcie bol podaný súdnemu exekútorovi 7. 3. 2008, otázka správnosti vyznačenej právoplatnosti a vykonateľnosti platobného rozkazu dňom 14. 3. 1998 bola relevantnou otázkou pre posúdenie (ne) existencie dôvodu pre vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a pre jej zastavenie, spočívajúceho v (ne) premlčaní práva exekučným titulom priznaného (§ 110 O. z.). Tým aj správnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu o námietkach povinnej (vychádzajúceho z právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu dňom 14. 3. 1998).

V posudzovanej veci preto predmetom prieskumu dovolacieho súdu bola otázka (ne) správnosti postupu súdu pri určení dňa právoplatnosti a vykonateľnosti platobného rozkazu (exekučného titulu), od vyriešenia ktorej závisí posúdenie otázky (ne) premlčania práva ním priznaného v čase začatia exekučného konania (7. 3. 2008) .

Ustanovenie § 173 ods. 1 O. s. p. stanoví ohľadne doručovania platobného rozkazu len to, že ho treba doručiť do vlastných rúk odporcovi, o doručení navrhovateľovi tu nie je uvedené nič. Z toho však nemožno vyvodiť, že platobný rozkaz netreba doručiť aj navrhovateľovi. Aj keď ustanovenie § 174 ods. 1 , 2 O. s. p. priznáva právo podať odpor len odporcovi, ale počíta aj s oprávnením navrhovateľa podať odvolanie proti výroku o trovách konania. Vzhľadom na to, že súd rozhoduje o trovách konania súčasne s vydaním platobného rozkazu a platobný rozkaz , proti ktorému nebol podaný odpor (s odôvodnením) má účinky právoplatného rozsudku , možno vyvodiť, že je nutné doručiť platobný rozkaz aj navrhovateľovi.

To, že platobný rozkaz má účinky právoplatného rozsudku (§ 174 ods. 1 O. s. p.) znamená , že od nadobudnutia jeho právoplatnosti , jeho dôsledky budú totožné s dôsledkami rozsudku . Preto správne určenie, ktorým dňom nadobudne platobný rozkaz právoplatnosť (a vykonateľnosť) je z hľadiska týchto dôsledkov dôležité. Keďže pri určení dňa právoplatnosti rozsudku sa vychádza zo dňa jeho doručenia poslednému účastníkovi konania (inak oprávnenému na podanie odvolania) a keďže platobný rozkaz , ako vyplýva z uvedeného , treba doručiť tak navrhovateľovi ako aj odporcovi (Občiansky súdny poriadok im priznáva oprávnenie na podanie opravného prostriedku) , nemožno ani pri určení jeho právoplatnosti vychádzať z iného dňa, ako zo dňa doručenia poslednému účastníkovi konania (či už navrhovateľovi alebo odporcovi). Opačný výklad by znamenal potrebu určenia právoplatnosti zvlášť vo veci samej a zvlášť vo výroku o trovách konania, čo by bolo zmätočné a v rozpore s právnou istotou účastníkov konania. Preto nie je správny právny záver generálneho prokurátora Slovenskej republiky, podľa ktorého sa pri určení právoplatnosti a vykonateľnosti platobného rozkazu vychádza len zo dňa jeho doručenia odporcovi .

Z uvedených dôvodov sa dovolací súd nestotožnil s dôvodmi mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky a preto mimoriadne dovolanie smerujúce proti uzneseniu okresného súdu , ktoré nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.) zamietol (§ 243i ods. 2 v spojení § 243b ods. 1 O. s. p.).

Oprávnenému, ktorý mal v konaní o mimoriadnom dovolaní úspech, nepriznal dovolací súd náhradu trov tohto konania, lebo mu žiadne trovy nevznikli (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. , § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.).

Toto uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. júla 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á , v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta